

Teorija evolucije

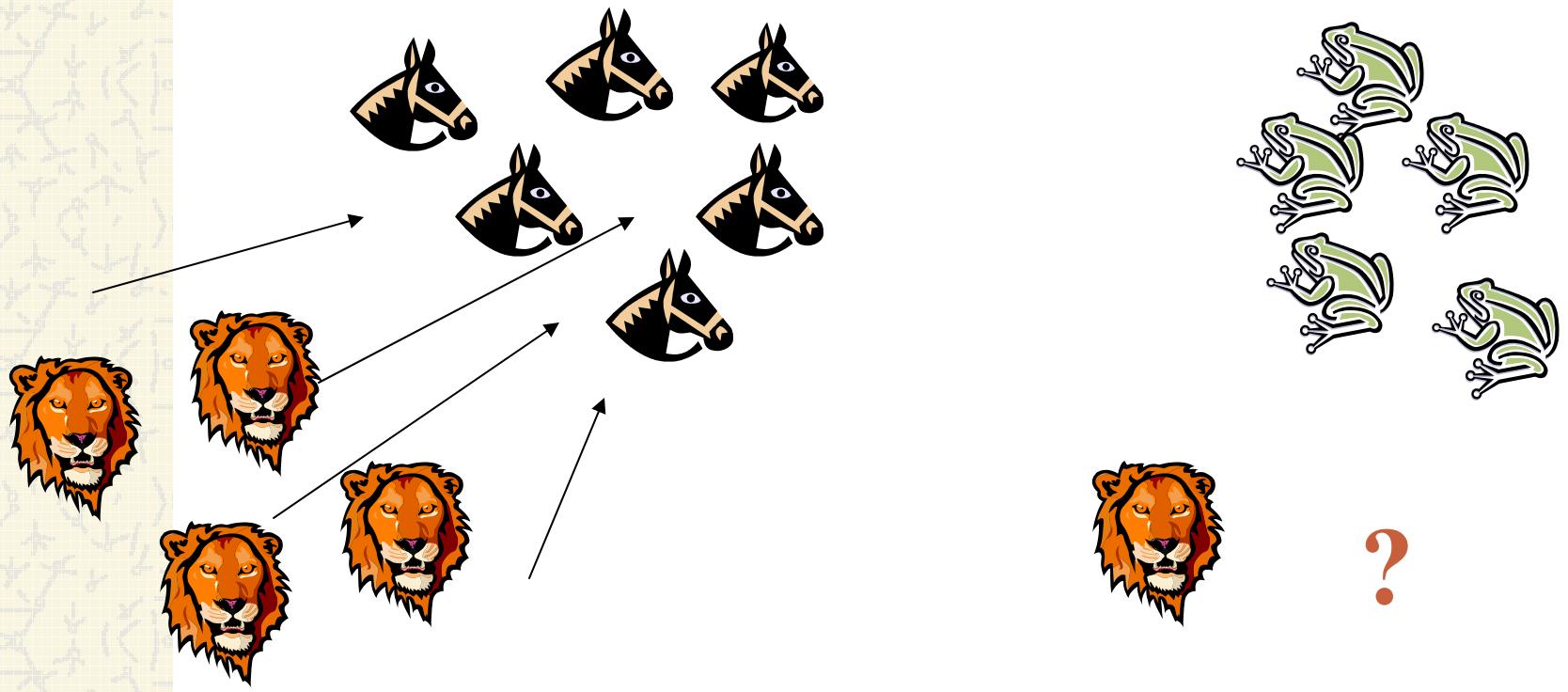
VI. EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Prof dr Jelka Crnobrnja Isailović

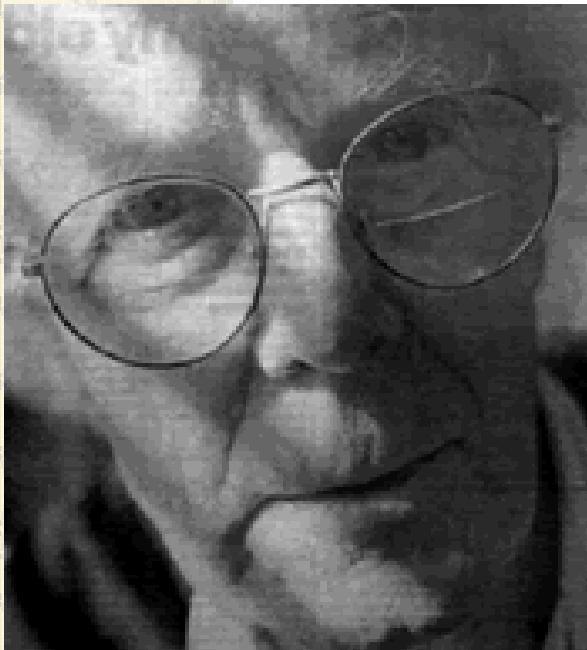
EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Efekat ponašanja jedinke na njenu adaptivnu vrednost često zavisi od ponašanja ostalih članova populacije.

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Evoluciono stabilna strategija (ESS) je oblik ponasanja tj fenotip koji, ako ga imaju svi ili većina jedinki u populaciji, neki novi oblik ponasanja tj fenotip ne može da zameni ili da se rasiri u populaciji.

Džon Majnard Smit

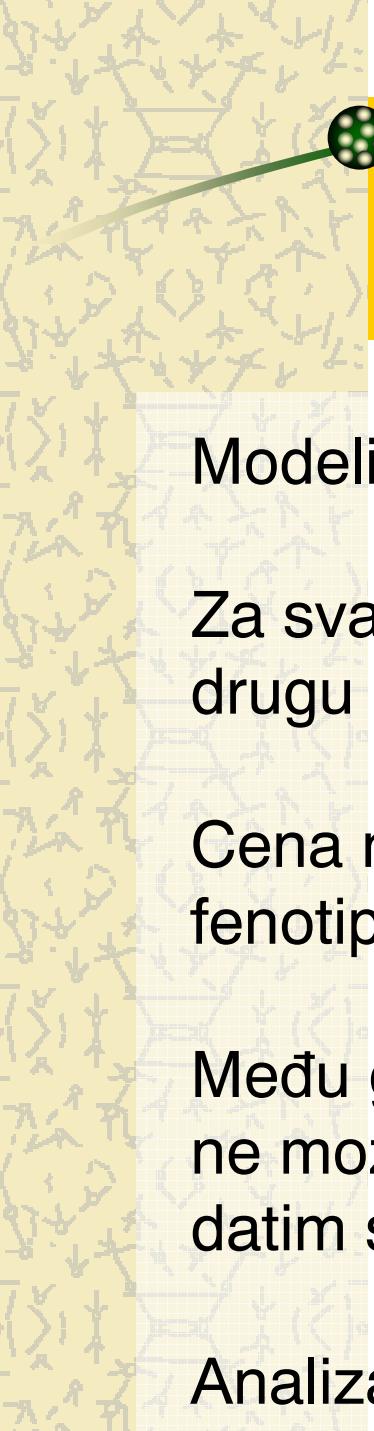
EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Za svaku sredinu karakteristična je određena ESS.

Promena sredinskih uslova izaziva drugačije optimalno ponašanje ili ESS.

ČISTA ESS – jedinka uvek ima jedan fenotip.

MEŠANA ESS – jedinka menja fenotip tokom vremena (čest slučaj kada je u pitanju ponašanje).

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Modeli ESS često opisuju interakcije između dve jedinke.

Za svaki mogući par strategija (fenotipova), jedinka plaća drugu cenu: porast ili pad adaptivne vrednosti.

Cena ne zavisi samo od fenotipa same te jedinke, već i od fenotipa jedinke sa kojom je u interakciji.

Među grupama prepostavljenih strategija. ESS je ona koja ne može biti zamenjena bilo kojom drugom iz grupe pod datim sredinskim okolnostima.

Analiza konflikta između jedinki

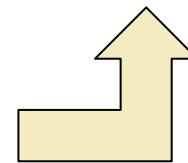

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Evoluciono stabilna strategija proistekla je iz teorije igara.

Teorija igara:

rezultat evolucije ponašanja

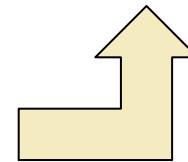
učestalost ponašanja u populaciji

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Kompeticija:

adaptivni značaj jednog ponašanja

karakteristike ponašanja drugih jedinki u istoj populaciji

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Teorija igara:

objašnjava evoluciju
nadmetanja

tj ritualnih borbi

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Prvi predpostavljeni model podrazumeva postojanje tri tipa ponašanja:

IZAZIVANJE

BORBU

sa rizikom povređivanja ako je takmac superiorniji

POVLAČENJE

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

JASTREB

započinje borbu i ne povlači se
sve dok ne biva povređen
ili dok se protivnik ne povuče

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

GOLUB

izaziva
ali se ne upušta u borbu
ili se povlači ako protivnik započne borbu

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

	Hawk	Dove
Hawk	Same as before	$0.5(V-C)$
Dove	0	$0.5(V)$

V = vrednost resursa za koji se suparnici nadmeću

C = cena koja se plaća za borbu zbog ranjavanja

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Same as before

	Hawk	Dove
Hawk	-25	50
Dove	0	15

$$V = 50$$

$$C = -100$$

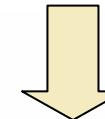

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Same as before

	Hawk	Dove
Hawk	$0.5(V-C)$	V
Dove	0	$0.5(V)$

$$V > C$$

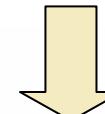
Čista ESS je strategija JASTREBA

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Same as before

	Hawk	Dove
Hawk	$0.5(V-C)$	V
Dove	0	$0.5(V)$

$$V < C$$

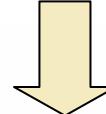
JASTREBOVI i GOLUBOVI koegzistiraju

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Same as before

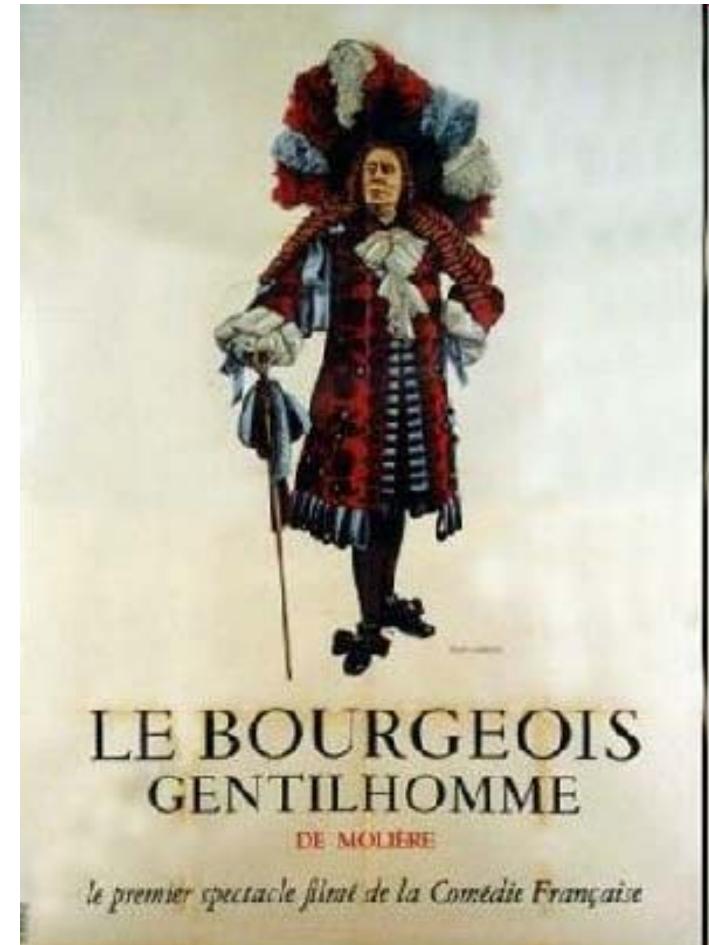
	Hawk	Dove
Hawk	$0.5(V-C)$	V
Dove	0	$0.5(V)$

$$V < C$$

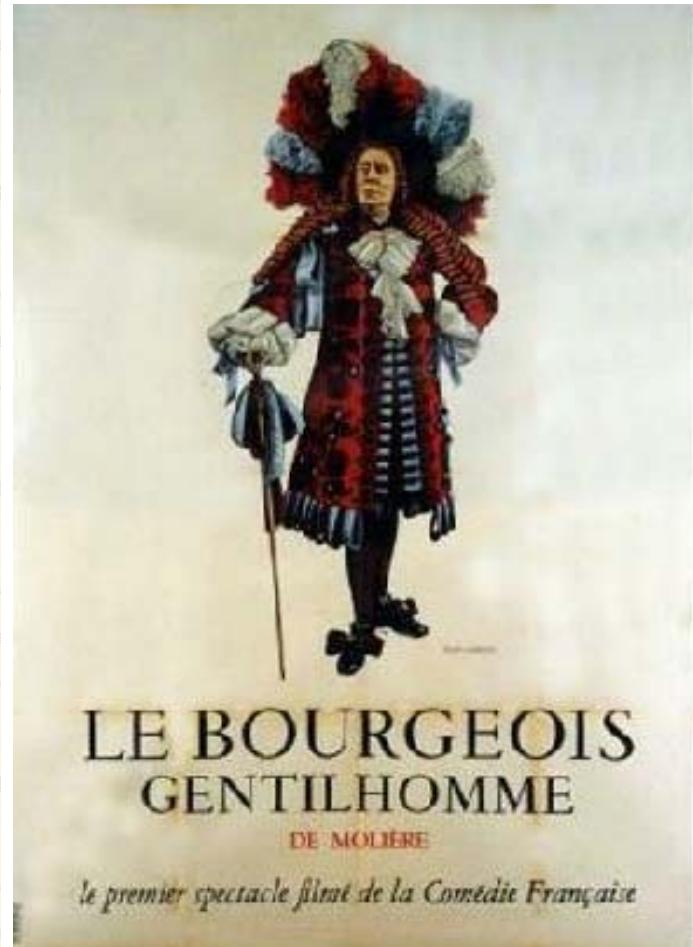
MEŠANA ESS

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

GRADANIN:

Strategija JASTREBA
kada je na svom terenu

Strategija GOLUBA
kada je uljez

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Pri verovatnoći 50% da je GRAĐANIN na svom terenu:

		Hawk	Dove	Bourgeois
Hawk	0.5(V-C)	V	0.5(0.5(V-C)+V)	
Dove	0	0.5(V)	0.5(0+0.5V)	
Bourgeois	0.5(0.5(V-C)+0)	0.5(V+0.5V)	0.5(0+V)	

Same as before

Red arrow pointing to the cell containing $0.5(V-C)$.

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Same as before

	Hawk	Dove	Bourgeois
Hawk	$0.5(V-C)$	V	$0.5(0.5(V-C)+V)$
Dove	0	$0.5(V)$	$0.5(0+0.5V)$
Bourgeois	$0.5(0.5(V-C)+0)$	$0.5(V+0.5V)$	$0.5(0+V)$

$$V < C$$

GRAĐANIN je ESS

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

Strategija procene predstavlja ESS:

B. bufo

EVOLUCIONO STABILNE STRATEGIJE

SIGNALI PROCENE:

-POŠTENI

-KONVENCIONALNI
(evolutivno nestabilni)